

In cf cu Nr 206/2009
Muzet Of Judicial
Jr. Cause Borcu
Zosestiu
[Signature]

Nr. 8793 din 04.06.2014

Nr. 37/04.06.2014

RAPORT al Comisiei de analiză

privind acuzațiile de plagiat aduse dnei prof. univ. dr. ing. **Sonia AMARIEI**
și dlui prof. univ. dr. ing. **Gheorghe GUTT**,
prin adresa 6.112/25.04.2014

Ref: 26/25.04.2014

Subsemnații,

Conf. univ. dr. Ionel CORJAN,
Lector univ. dr. Răzvan VIORESCU,

membri ai Comisiei de etică universitară,

În calitate de membri ai Comisiei de analiză (CA) privind acuzația de **plagiat** adusă dnei prof. univ. dr. ing. **Sonia AMARIEI** și dlui prof. univ. dr. ing. **Gheorghe GUTT**, ambii de la Facultatea de Inginerie Alimentară, de către dna lector univ. dr. chim. , de la aceeași facultate,

Raportăm următoarele:

1. SINTEZA CONȚINUTULUI SESIZĂRII

Adresa nr. 6.112/25.04.2014 semnaleză un (posibil) **plagiat** comis de profesorii Sonia GUTT (actualmente AMARIEI) și Gheorghe GUTT în cartea pe care o semnează în calitate de co-autori, "*Aditivi utilizați în produsele alimentare. Îndrumar de laborator*", Editura Universității Suceava, 2006, ISBN: (10)973-666-166-0.

Faptele semnalate de dna

sunt următoarele:

Paginile 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 71, 72, 73, 77, 78, 79, 80, 81, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 100, 101 și 102 (59 pag. din totalul de 105), din cartea "*Aditivi utilizați în produsele alimentare*", semnată de profesorii menționați mai sus, sunt copiate, în regim copy-paste, din cartea profesorului **George GHIMICESCU**, "*Chimia și analiza alimentelor, băuturilor și condimentelor*", Editura Junimea, Iași, 1977, corespunzător paginilor 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 177, 178, 185, 221, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 301, 302, 277, 278, 281, 282, 283 și 285 (potrivit Anexelor 1-19 din dosarul sesizării), adică 66 pag. din totalul de 315. De asemenea, se menționează, cu probe, că și o serie de scheme și figuri grafice sunt preluate identic din cartea respectivă.

Totodată, prin adresa 6.112/25.04.2014, reclamanta, lector univ. dr. chim. , solicită "anchetarea cazului de plagiat și dispunerea de măsuri legale" (p. 4).

[Signature]

2. ANALIZA PROBELOR MATERIALE DIN CONȚINUTUL SESIZĂRII ȘI CONSTATĂRI ARGUMENTATIVE

Documentele probatorii primite de Comisia de analiză a CEU au fost următoarele:

- a) Cartea "*Aditivi utilizați în produsele alimentare. Îndrumar de laborator*", semnată de profesorii Sonia GUTT (AMARIEI) și Gheorghe GUTT (cu pagini plagiate), și
- b) Cartea "*Chimia și analiza alimentelor, băuturilor și condimentelor*", semnată de George CHIMICESU (sursa plagiată).
- c) Dosar cu **19 anexe** (fotocopii din cele două cărți, cu sublinieri), alcătuit de petentă.

În urma confruntării comparative a paginilor din cele două volume, Comisia de analiză constată următoarele:

- a) Există o **similaritate integrală** a paginilor preluate cu cele de la sursă în proporție de 90 %, întrucât **nu toate textele** (rânduri sau paragrafe întregi) sau **schemele grafice**, prezente în cartea incriminată, au corespondent în cartea-sursă.
- b) În cartea profesorilor Gutt, paginile considerate ca fiind plagiate **nu conțin citate între ghilimele** din vreo sursă bibliografică și nici vreo **trimitere la note de subsol**. Unele paragrafe însă (pag. 13, 27, 37, 38 și 79) au înscrise la final, între paranteze pătrate, cifra corespunzătoare ordinii din bibliografia cărții-sursă.
- c) Cartea lui George Ghimicescu, "*Chimia și analiza alimentelor, băuturilor și condimentelor*", Editura Junimea, Iași, 1977, este **menționată explicit**, alături de alte 33 de volume, numai în *Bibliografia* finală, la pct. 4, p.105.

Constatare adițională 1: Cartea semnată de prof. dr. docent Gh. Ghimicescu, "*Chimia și analiza alimentelor, băuturilor și condimentelor*", **nu conține**, într-un total de 315 pag., **nici un citat între ghilimele și nici o notă de subsol ca trimitere bibliografică**, ci doar în câteva locuri, în partea practic-aplicativă de laborator, între paranteze rotunde, sunt trecute numerele corespunzătoare ale unor lucrări existente în bibliografia finală, care cuprinde 144 de titluri, majoritatea în limbi străine.

Constatare adițională 2: Într-o întâmpinare ulterioară împotriva acuzațiilor de plagiat (adresa 7.132/12.05.2014), dl prof. Gh. Gutt aduce în apărarea sa principiul potrivit căruia "ceea ce am găsit până acum sunt în principal *metode standardizate* (s.n., CA), necitate nici în text și nici în bibliografie de domnul Ghimicescu". "Dacă metoda este *originală* (s.n., CA) și aparține unui anumit autor, este citat și autorul", iar "...formulele chimice nu sunt contribuția originală a nimănui decât dacă reprezintă o descoperire proprie, recunoscută de literatura de specialitate", în timp ce "formulele chimice structurale au fost scrise de noi și nu au fost preluate din cartea dlui G. Ghimicescu" (pag.1 din adresa menționată).

3. CONSTATĂRI FINALE

- a) Însușind un număr de 59 de pagini cu similitudini (din totalul de 105), ceea ce reprezintă maximum 50 % (procent maxim, deoarece nu toate paginile au împrumuturi integrale), cartea rezultată reprezintă întrepătrunderea de fragmente (sau compilarea unor pagini întregi) preluate din sursa originală (de cele mai multe ori exact, fără alte modificări, prelucrări etc.) cu structurarea proprie a unor informații.
- b) Preluarea unor fragmente, pagini sau capitole s-a făcut fără referințe clare, explicite și exacte.

c) Pentru cartea rezultată, autorii nu susțin că au solicitat sau primit o aprobare a autorului sau a editurii privind copierea sau prelucrarea materialului textual și grafic din volumul-sursă.

d) Anul de apariție a cărții "Aditivi utilizați în produsele alimentare. Îndrumar de laborator" este 2006, deci anterior datei de 05.09.2011, data de intrare în vigoare a formei actualizate a Legii 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare. Conform Cap.I, art.15, alin.2 din Constituția României, prevederile legale nu se aplică retroactiv. Prin urmare, analiza privind posibilul plagiat (efectuat în anul 2006) se face având în vedere definirea plagiatului dată în forma Legii 206/2004 în vigoare la data apariției publicației respective, adică anul 2006 (nu putem, în prezent, învinui o persoană că a comis o abatere de la prevederile unor legi printr-o faptă efectuată în trecut, faptă care în prezent constituie abatere, dar nu constituia abatere în trecut).

e) Definiția plagiatului, prin comparație, în cele două forme ale Legii 206/2004 este:

E1. în forma actualizată, modificată – art. 4, alin. (1), lit. d:

*"**plagiat** – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale".*

E2. în forma în vigoare în 2006 (anul apariției cărții celor doi autori) – art.4, lit. d:

*"**plagiat** – însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală".*

f) Conform definiției plagiatului dată în forma actualizată a Legii 206/2004, paginile sau fragmentele din publicația rezultată preluate din publicația-sursă pentru care nu sunt făcute trimiteri nominale și precise către referințele bibliografice sunt considerate **plagiate**. Dar acuzatia de plagiat în publicația incriminată nu poate fi analizată decât prin prisma definiției anterioare a plagiatului, în vigoare în 2006, definiție în care nu erau precizate "menționările" și "trimiterile".

g) Spre deosebire de forma actualizată a Legii 206/2004, în forma legii în vigoare în 2006 nu erau prevăzute explicit "trimiterile la sursele originale" (notele de subsol și parantezele inserate în text, care menționează publicațiile din care s-au făcut preluările), ci doar precizarea de a nu prezenta elementele preluate drept creație personală. Această formulare evazivă ("prezentându-le drept creație personală") era interpretabilă, motiv pentru care a și fost necesară redefinirea detaliată a plagiatului, așa cum o regăsim în forma actualizată a Legii 206/2004.

h) Cartea rezultată nu își arogă dreptul de "creație personală", iar publicația-sursă este menționată în bibliografie. De asemenea, în condițiile în care autorii publicației rezultate nu își revendică fragmentele preluate iar publicația-sursă este menționată în lista de referințe bibliografice, aceștia **nu pot fi acuzați de plagiat** (conform definiției plagiatului în vigoare în anul 2006). În plus, deși în 2006 textele legii nu prevedeau "trimiterile" specifice – notele de subsol, inserarea referințelor în text (citarea în proximitate) sau la finalul unor fragmente (citarea în cadru) –, autorii publicației rezultate au folosit uneori aceste moduri de citare (chiar dacă referințele nu erau clare și nici complete), ceea ce dovedește că nu a existat intenția de a prezenta paginile preluate drept "creație proprie". Nu existau în 2006 precizări legale privind modul corect de citare, de menționare a referințelor bibliografice. Se folosesc în prezent diverse noțiuni și practici de citare ("în proximitate", "în cadru", "la final"), diverse accepțiuni ale plagiatului ("calificat", "cvasitotal", "comis prin falsa parafrază", "comis prin nerespectarea obligației de a cita", "comis prin respectarea parțială a obligației de a cita", "comis prin citarea inexactă", "comis prin neutilizarea ghilimelelor", "comis prin neîndeplinirea condiției de originalitate" etc.), dar toate aceste noțiuni și definițiile lor sunt date nu în texte de legi sau regulamente de aplicare a legilor, ci în diverse publicații/articole, un fel de opinii specializate pentru "ghiduri de

bune practici" sau, mai exact, de *evitare a plagiatului* (de cele mai multe ori inspirate din legile altor țări), apărute recent în România și care nu pot substitui o lege.

i) Având în vedere că lucrarea rezultată conține, în procent de până la 50 %, pagini și fragmente preluate fără trimiteri la bibliografie, comisia de analiză consideră că volumul în cauză reprezintă, de fapt, o compilație de texte preluate din surse diferite. Prevederile legale în vigoare în 2006 nu interziceau însă, în mod explicit, acest lucru (de fapt, nici în prezent).

j) Analizând cartea celor doi profesori, au fost constatate următoarele aspecte:

- întrepătrunderea dintre fragmente de texte preluate din surse și structurarea proprie a informațiilor;
- preluarea unor texte și imagini grafice fără referințe exacte;
- omiterea marcajelor clare de citare în text.

Prevederi privind aceste aspecte (compilația de texte) sunt incluse în art.127 al Cartei Universității "Ștefan cel Mare", în vigoare însă după anul publicării volumului respectiv:

„Plagiatul este preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor și prezentarea ca aparținând propriei persoane (fie într-o lucrare scrisă, de tipul referatelor, articolelor, tezelor de licență, experimentului etc., fie într-o prezentare orală). Constituie plagiat și:

- întrepătrunderea dintre fragmente de texte furate și munca proprie;
- preluarea unui text fără referințe clare, cu modificarea unor expresii din text, și/sau inversarea unor paragrafe / propoziții / capitole;
- omiterea marcajelor clare de citare în text și a menționării lucrării scrise (carte, articol, alt referat, resursă web etc.) în bibliografia finală”.

Ținând seama că aceste prevederi nu existau la data publicării volumului, domnii prof. univ. dr. ing. Sonia GUTT (AMARIEI) și Gheorghe GUTT nu pot fi acuzați de plagiat.

k) Pentru cartea rezultată, nu a fost prezentată nici o aprobare a autorului sau a editurii privind copierea, prelucrarea, traducerea de texte. Prelucrările în publicația incriminată a unor fragmente din sursa originală nu reprezintă utilizări prevăzute de art. 33, alin.1 din Legea 8/1996 a dreptului de autor. Editarea cărții prin preluarea, traducerea, prelucrarea, întrepătrunderea de fragmente din diversele surse nu s-a făcut în cazurile prevăzute de art. 35 din Legea 8/1996 a dreptului de autor. Prin urmare, publicarea cărții profesorilor Amariei și Gutt a încălcat prevederile Legii 8/1996 a dreptului de autor.

4. CONCLUZII

Date fiind constatările și concluziile parțiale, Comisia de analiză consideră că:

a) Deoarece, în anul 2006, anul apariției volumului în cauză, prevederile legale defineau plagiatul într-un mod care nu viza compilația de texte și nu precizau modul de citare (prin menționări și trimiteri, așa cum este precizat în noua formă a legii), autorii cărții nu pot fi acuzați de nerespectarea, în 2006, a unor prevederi legale ce nu existau la acea dată.

b) Deoarece în Carta Universității "Ștefan cel Mare", în anul 2006, în capitolele "Norme academice și deontologice" și "Cercetarea științifică" nu exista nici un articol referitor la plagiat, autorii cărții nu pot fi acuzați că au încălcat, în 2006, normele prevăzute în Cartă referitor la buna conduită în cercetare-dezvoltare.

c) În cuprinsul volumului "Aditivi utilizați în produsele alimentare. Îndrumar de laborator" sunt reproduse în scop didactic paragrafe din lucrarea "Chimia și analiza alimentelor, băuturilor și condimentelor", Editura Junimea, Iași, 1977 menționată explicit în Bibliografia finală la punctul 4 pag.105.

Comisia de analiză: Conf. univ. dr. Ionel CORJAN

Lector univ. dr. Răzvan WIORESCU